

Norskur serfrøðingur:

Mælir føroyingum til at koppseta allan alifiskin komandi ár

Koppseting bert ein máti at fyrirbyggja og forða sjúkum at breiða seg

Í hesum døgum vitja tveir norskir serfrøðingar innan fiskasjúkur í Føroyum. Í vikuni hildu teir fyrilestur fyri alarum. Tað er ikki meira enn ein góður mánadag síðani, at umboð fyri norsku fyrirkjuna NorBio, Egil Greve, vitjaði í Føroyum og greiddi alarunum frá koppsetingarárbeiði og fyrimuninum við at koppseta aldan fisk.

Egil Greve vitjaði eisini fleiri stóðir í Føroyum og eftir vitjanina tosaðu vit við hann og spurdu hann, hvør niðurstøða hansara varð eftir at hava sæð føroyskar alistøðir og tosað við alarar her.

Fyrirbygging

Niðurstøða mín er tann, at tit mugu til at gera eitt størri fyrirbyggjandi arbeiði til tess at forða og minka um sjúkurnar. Ein máti at gera hetta uppá er at brúka koppseting sum hana eg havi greitt føroysku alarunum undir vitjanini.

Egil Greve sigur, at norðmenn hava tær somu sjúkurnar, sum føroyskur alifiskurin hevur fingið.

Tað tók so eisini sína tíð hjá norðmonnum rætt og slætt at viðganga fyri sær sjálvum, at hesar sjúkur vóru í alifiskinum.

—Tit mugu tí fyrst og fremst viðurkenna, at tit hava fingið hesar sjúkur, og tá kunnu tit so fara undir at finna fram til, hvussu tit minka um trupulleikarnar og helst sleppa heilt av við teir.

Hann sigur, at tað er sera umráðandi at forða sjúkunum í at breiða seg frá einum alibrúki til annað. Her má ein so gera upp, hvat skal avlívast, men annars er besta tryggin at koppseta allan fiskin. Nú tað er blivið kaldari í sjónum ber hetta ikki so væl til, men norðmaðurin mælir øllum føroyskum alarum til longu komandi ár, tá sjógvurin aftur er vordin heitari, at koppseta allan alifisk, bæði yngul og fisk í sjónum.

Hann leggur okkum tó eina við at gera hetta uppá rætta máttan, tí ber ein seg ikki rætt at, tá fiskurin verður koppsettur, so er tað verri enn einki at gera. M.a. kreivur tað umsorgan og kunnleika at koppseta

stóran fisk.

Tað er serliga furunkulosan, sum hevur lopið hvøkk á føroysku alivinnuna og fingið okkum til at heita á norðmenn at koma higar at siga frá teirra royndum.

Góðir møguleikar

Egil Greve er annars rættiliga ovfarin av, hvussu væl egnaðar Føroyar eru til aling. Hann heldur so avgjørt, at tað er framtíð í hesi vinnu í Føroyum, hóast hon hevur trupulleikar at dragast við í dag.

—Eftirspurningurin eftir fiski fer so avgjørt at vaksa sum frálíður. Eitt nú USA og Japan eru lond, sum fara at hava fyrineydni at keypa nógvan fisk, og har kemur so eisini alingin inn í myndina. Tað ræður tí um at fáa so nógv ymisk fiskasløg at ala sum gjørligt.

Dálking

Egil Greve visir eisini á ta nógvu dálkingina eitt nú av meðalhavinum fyri bert at taka eitt dømi. Fer dálkingin at halda fram so er givið, at tað verða nóg

Egil Greve, sum vitjaði í Føroyum fyri góðum mánað síðani heldur føroyingar hava stórar framtíðar møguleikar í alivinnuni

øki, har fiskur ikki kann veiðast og tí verður eftirspurningurin úr øðrum reinum havumhvørni nóg eftirspurdur í framtíðini. Og her koma Føroyar so avgjørt frammaliga í myndini.

Egil Greve er fegin um sína Føroya-vitjan. Sjálvandi var eisini talan um

eina handelsferð, tí fyrirkjuna hansara selur koppsetingarevni. Men hann heldur tað eisini vera hugaligt at vera saman við alarum og siggja, hvussu teir arbeiða og hvat teir fáa burtur úr ymsa staðni í heiminum. Norvax selur koppsetingarevni til fleiri lond, eitt nú Føroyar.

Líta á seg sjálvan

Egil Greve sigur, at føroyingar eiga sjálvandi at læra av royndunum og mistøkunum hjá øðrum alitjóðum, men leggur tó herðslu á, at vit fyrst og fremst eiga at gera okkara egnu royndir. —Tit mugu skapa tykkara egna alimiljø - tykkara egnu vinnu, sum byggir á tær fyrirtreytir, sum nú eru galdandi í Føroyum. Men harvið verður ikki sagt, at føroyingar eisini kunnu brúka Noreg sum fyrmynd.

Greve visir til teir mongu trupulleikarnar, sum norska alivinnan hevur at dragast við í løtuni, og heldur, at norðmenn hava gjørt nóg mistøk, sum føroyingar eisini kunnu læra av. Eitt nú hevur konsessionslógin verið skeiv. Henda lóg má broytast, soleiðis at fólk kunnu gera iløgur í fleiri

alistøðir og soleiðis at alistøðir kunnu leggjast saman. Tað eigur heldur ikki at vera eitt krav, at ognarrætturin til alistøðirnar skal vera í økinum, har tær finnast.

—Føroyar eru eitt sera spennandi alioeki. Tit hava nógvar góðar firdir, sum eru vælegnaðir til aling. Tit hava eitt sera reint hav og tiskil allar møguleikar at fáa nakað gott burtur úr. Bara tit ikki venda trupulleikunum bakið og undirmeta teir, eitt nú sjúkurnar.

Greve heldur annars eisini, at bankar og grunnar, sum hava fíggað alivinnuna í Noregi hava stóran part av skyldini, at tað hevur gingið sum tað hevur. Teir hava rætt og slætt ikki kunnað seg nóg væl um hesa nýggju vinnu, áðrenn teir hava givið Per og Pól pengar til at fara í gongd.

—Men samanumtikið haldi eg at henda vinnan er soleiðis háttad, at tú fyrst og fremst eigur at taka í egnan barm, líta á egnar royndir. Menn mugu uppliva hetta uppá egnan kropp og royna at fóta sær sum frøgast. Mest umráðandi er at tit meta alingina sum eina forræting, sum í síðsta enda skal geva nakað av sær.

Jan

Føroyskar alistøðir hava longu gjørt fleiri royndir at koppseta fiskin. Her eru teir í ferð við at koppseta á eina alistøð í Sundalagnum